

Kaupunginhallitus

Aika 31.08.2026 klo 14:30 -**Paikka** Kaupungintalo, 2. kerroksen kokoushuone**Käsiteltävät asiat**

Asia	Otsikko	Sivu
240	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
241	Pöytäkirjan tarkastus	4
242	Tammi-heinäkuun 2026 talousseuranta	5
243	Osavuositarkastus 1-6/2026 ja talousarviomuutokset vuoden 2026 talousarvioon	6
244	Sosiaalisen pääoman mittarin kyselyn 2026 tulokset	7
245	HE-luonnos laeiksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta sekä kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta	9
246	Kemin kaupungin tekoälyohjeistus	11
247	Kuntasitoumuspyyntö, Arctic Defence and Dual-Use Innovations -hanke	13
248	Lapin hyvinvointialueelle vuokrattavien tilojen vuokraamiseen liittyvät kysymykset	15
249	Kemin kaupungin tervehdys Maamme rikkaudet 2026 tapahtumaan	17
250	Kemin kaupungin rakennusjärjestyksen uusiminen/Luonnoksen ja OAS:in nähtäville asettaminen/ Kemin kaupungin rakennusjärjestyksen ehdotusvaiheen nähtäville asettaminen/Rakennusjärjestyksen hyväksyminen	18
251	Lausunto Perämeren Jätelautakunnalle koskien jätteenkuljetusjärjestelmää Perämeren Jätelautakunnan toimialueen kunnissa	23
252	Vastine Vaasan hallinto-oikeudelle koskien Oulun Energia Kenve Oy:n tekemää valitusta Lupa- ja valvontaviraston 21.4.2026 antamaan ympäristölupapäätökseen nro 176/2026 (Peurasaaren uusi jätevedenpuhdistamo) (Dnro 644/2026)	26
253	Vastine Vaasan hallinto-oikeudelle Stora Enso Veitsiluoto Oy:n valitukseen koskien Lupa- ja valvontaviraston 19.5.2026 antamaa ympäristölupapäätöstä nro 231/2026 (Dnro 782/03.04.04.19/2026)	34
254	Kohti ilmastokestävää Lappia -hanke	36
255	Tiedoksi saatettavat	37
256	Kaupunginhallitukselle saapuneet pöytäkirjat	40
257	Vireillä olevia ajankohtaisia asioita	41

Kaupunginhallitus

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Järvelä Viivi	Puheenjohtaja	
	Ekorre Sari	1. varapuheenjohtaja	
	Hyötylä Pirita	2. varapuheenjohtaja	
	Tuokila Eero	3. varapuheenjohtaja	
	Huusko Kalle	Jäsen	
	Lescelius Marko	Jäsen	
	Alasaarela Miia	Jäsen	
	Härkönen Heikki	Jäsen	
	Herrala Jukka	Jäsen	
	Paananen Tuomas	Jäsen	
	Koivulehto Mikko	Valtuuston pj.	
	Jestilä Teija	Valtuuston 1. vpj.	
	Laitinen Marja-Leena	Valtuuston 2. vpj.	
	Tiitinen Pekka	Valtuuston 3. vpj.	
	Ruotsalainen Matti	Kaupunginjohtaja	
	Vilén Jukka	Hallinto- ja kehitysjohtaja	
	Lindberg Kristian	Kaupunginjuristi	

Kaupunginhallitus

31.08.2026

240

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kaupunginhallitus 31.08.2026

Päätösehdotus

Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Kaupunginhallitus

31.08.2026

241

Pöytäkirjan tarkastus

Kaupunginhallitus 31.08.2026

Päätösehdotus

Valitaan pöytäkirjan tarkastajiksi Tuomas Paananen ja Eero Tuokila.

Päätös

Kaupunginhallitus

31.08.2026

242

Tammi-heinäkuun 2026 talousseuranta

Kaupunginhallitus 31.08.2026

316/02.02.00/2025

Valmistelu

Talouspäällikkö Katri Heberg, p. 040 512 1962

Tammi-heinäkuun talousseurannan mukaan toimintatuottojen toteutumaprosentti on 59,2 % (v. 2025 56,8 %) ja toimintakulujen 57,4 % (v. 2025 58,7 %). Verotulojen toteutumaprosentti on 58 % ja rahoitustuottojen ja -kulujen 150 %. Valtionosuuksia on maksettu valtiolle heinäkuun loppuun mennessä 1 036 000 euroa.

Tasaisen kehityksen odotustoteutumaprosentti on 58,3 %. Heinäkuun lopussa toimintatuotot ylittävät ja toimintakulut alittavat tasaisen kehityksen odotusarvon. Toimialoittaiset toimintakulujen toteutumaprosentit ovat: keskusvirasto 51,1 % (v. 2025 60,2 %), elinvoima 56,4 % (v. 2025 56,7 %), hyvinvointi 60,1 % (v. 2025 59,1 %) ja ympäristö 53,7 % (v. 2025 58,7 %).

Talousseurantaraportti liitteenä.Laina- ja takausraportti liitteenä.**Esittelijä**

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee talousseurantaraportin tiedoksi. Taloustilanteen haastavuuden vuoksi kaupunginhallitus ohjeistaa toimialoja etsimään keinot kaupunginhallitukselle esitetyn optimointipotentiaalin hyödyntämiseksi laajasti vuoden 2027 talousarviovalmistelussa.

Päätös**Liitteet**

- 1 Talousseuranta 1-7 2026
- 2 Laina- ja takausraportti 240826

Kaupunginhallitus

31.08.2026

243

Osavuositarkastus 1-6/2026 ja talousarviomuutokset vuoden 2026 talousarvioon

Kaupunginhallitus 31.08.2026

316/02.02.00/2025

Valmistelu

Talouspäälikkö Katri Heberg, puh. 040 5121962

Talousarvion täytäntöönpano-ohjeen mukaan kesäkuun talousseurannan perusteella laaditaan puolivuotisraportti. Samalla esitetään ennuste koko vuoden kehityksestä ja kirjallisesti yksilöidyt keinot siitä, miten mahdollinen talousarvion ylitys estetään. Tässä yhteydessä lautakunnan tulee esittää mahdolliset talousarvion muutosesitykset. Osavuositarkastus 1-6/2026 liitteenä.

Elinvoimalautakunta esittää toimintatuloihin 167 373 euron vähennystä ja toimintamenoihin 190 784 euron lisäystä. Nettomenot kasvavat 358 157 euroa. Menojen ylitys johtuu työttömyysturvan kuntaosuuden kasvusta ja tulojen alitus toteutumatta jäävästä hankkeesta. Työttömyysturvan kuntaosuuden ylitystä katetaan osittain sisäisesti.

Kuntaliiton kesäkuussa julkaistun verotuloarvion mukaan Kemien verotulot toteutuvat arvioitua pienempänä. Verotuloihin esitetään 1,6 miljoonan euron vähennystä. Lopullinen tarkennettu OKM:n valtionosuus on 0,5 miljoonaa euroa alkuperäistä arviota suurempi ja kokonaisvaltionosuudeksi tulee vuonna 2026 -1,8 miljoonaa euroa arvioitua -2,3 miljoonan euron sijaan.

Korjattu tuloslaskelma liitteenä.**Esittelijä**

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että elinvoimatoimialalle myönnetään toimintatuloihin 167 373 euroa vähennystä ja toimintamenoihin 190 784 euroa lisäystä. Lisäksi kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että verotuloihin tehdään 1,6 miljoonan vähennys ja valtionosuuteen 0,5 miljoonan euron lisäys.

Päätös

Liitteet

3 Osavuositarkastus 1-6_2026

4 Korjattu tuloslaskelma

244

Sosiaalisen pääoman mittarin kyselyn 2026 tulokset**Työsuojelu- ja yhteistyötoimikunta 27.05.2026 § 13****Valmistelu**

Henkilöstöpäällikkö Jani Koskela

Sosiaalisen pääoman mittarikysely on lähetetty henkilöstölle sähköisenä kyselynä. Kyselyn vastausaikaa oli 26.3.2026 – 10.4.2026. Kyselyyn on vastannut 509 henkilöä eli 78,3 % henkilöstöstä.

Väittämiin on otettu kantaa asteikolla 1-5, joista 1=täysin samaa mieltä 2=melko samaa mieltä, 3=ei samaa eikä eri mieltä, 4=melko eri mieltä ja 5=täysin eri mieltä. Vastauksista on laskettu keskiarvot koko kaupungin osalta ja toimialoittain. Jos keskiarvo on alle kolme, on tulos positiivinen. Mitä alhaisempi keskiarvo, sen parempi tulos. Kaikkien vastausten keskiarvot kaikilla toimialoilla olivat alle kolmen.

Toimialojen keskiarvot olivat seuraavat:

keskusvirasto	1,76
hyvinvointitoimiala	1,83
elinvoimatoimiala	2,04
ympäristötoimiala	1,96

Vuoden 2026 kyselyyn vastattiin aktiivisesti. Edelliseen kyselyyn verrattuna koko kaupungin osalta tulokset olivat samalla tasolla kuin edellisenä vuotena. Koko kaupungin keskiarvo on 1,87. Tätä tulosta voidaan pitää erittäin hyvänä.

Kyselyn tulokset ovat kaikilla toimialoilla hyvät. Toiminnan kehittämistä tulee jatkaa, jotta jatkossakin pystymme vastaaviin tuloksiin.

Yhteenveto vastausten keskiarvoista ja vastausten jakautuminen toimitetaan kokoukseen.

Henkilöstöosasto kehottaa toimialoja käsittelemään oman toimialansa tulokset johtoryhmissään sekä valitsemaan parannettavat osa-alueet ja tekemään niihin kehittämis ehdotukset ja toteuttamissuunnitelmat aikatauluineen.

Esittelijä

Henkilöstöpäällikkö Jani Koskela

Päätösehdotus

Työsuojelu- ja yhteistyötoimikunta merkitsee asian tiedoksi ja lähettää edelleen tiedoksi kaupunginhallitukselle.

Päätös

Työsuojelu- ja yhteistyötoimikunta merkitsee asian tiedoksi ja toimittaa asian tiedoksi kaupunginhallitukselle sekä edelleen kaupunginvaltuustolle.

Kaupunginhallitus

31.08.2026

Kaupunginhallitus 31.08.2026
311/01.00.02/2026

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee sosiaalisen pääoman mittarin kyselyn tulokset tiedoksi ja saattaa ne valtuustolle tiedoksi.

Päätös

Liitteet

5 Sosiaalisen pääoman mittarin tulokset 2026

Kaupunginhallitus

31.08.2026

245

HE-luonnos laeiksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta sekä kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta

Kaupunginhallitus 31.08.2026

395/00.04.00/2026

Valmistelu

Hallinto- ja kehitysjohtaja Jukka Vilen 25.8.2026

Kemin kaupunki vastustaa esitystä kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen kohdistettavasta 93 miljoonan euron lisävähennyksestä vuodesta 2027 alkaen. Uusi pysyvä leikkaus heikentää kuntatalouden ennakoitavuutta ja kuntien edellytyksiä huolehtia lakisääteisistä tehtävistään.

Kemin kaupungin näkökulmasta esitys nostaa samalla esiin valtionosuusjärjestelmän vakavan rakenteellisen ongelman. Kemin peruspalvelujen valtionosuus on muodostunut negatiiviseksi, jolloin kaupunki joutuu käytännössä maksamaan valtiolle valtionosuusjärjestelmän kautta. Tilanne on perustuslain, kuntien rahoitusperiaatteen ja järjestelmän yleisen hyväksyttävyyden näkökulmasta kestämaton.

Kemin kaupunki esittää, että nyt käsiteltävän lakimuutoksen yhteydessä päätetään luopua negatiivisten valtionosuuksien perimisestä kunnilta. Kunnan peruspalvelujen valtionosuuden alarajaksi tulee asettaa nolla euroa.

Samalla tarvitaan laaja valtionosuusjärjestelmän kokonaisuudistus. Nykyinen järjestelmä ei kaikilta osin vastaa kuntien muuttunutta tehtäväkenttää, kustannusrakennetta ja erilaisia olosuhteita. Uudistuksen tavoitteena tulee olla läpinäkyvä, oikeudenmukainen ja ennakoitava järjestelmä, joka turvaa jokaiselle kunnalle tasavertaiset taloudelliset edellytykset lakisääteisten tehtäviensä hoitamiseen.

Kemin kaupunki esittää, että 93 miljoonan euron lisävähennyksestä luovutaan, negatiivisten valtionosuuksien periminen lopetetaan ja valtionosuusjärjestelmän kokonaisuudistus käynnistetään viipymättä.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy Kemin kaupungin valtioeuvostolle lähetettämän lausunnon laeiksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta sekä kunnan peruspalvelujen

valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta.

Lisäksi kaupunginhallitus päättää esittää, että Kunnan peruspalvelujen valtionosuuden alarajaksi tulee asettaa nolla euroa.

Päätös

246

Kemin kaupungin tekoälyohjeistus**Kaupunginhallitus 31.08.2026****203/00.01.02/2025****Valmistelu**

Hallinto- ja kehitysjohtaja Jukka Vilen

Tekoälyllä (AI) tarkoitetaan järjestelmiä, jotka pystyvät suorittamaan tehtäviä, jotka ovat perinteisesti edellyttäneet ihmisen ajattelua, kuten tekstin ja puheen ymmärtämistä, päättelyä, ennustamista ja sisällön tuottamista. Tekoälyä hyödynnetään jo laajasti esimerkiksi tiedon käsittelyssä, asiakaspalvelussa, päätöksenteon tukena ja hallinnollisen työn tehostamisessa.

Tekoäly tarjoaa Kemin kaupungille merkittäviä mahdollisuuksia palvelujen, työn tuottavuuden ja tiedolla johtamisen kehittämiseen. Samalla sen käyttöön liittyy vastuita ja riskejä. Kemin kaupungin tekoälyohjeen tavoitteena on varmistaa tekoälyn säädösten mukainen, vastuullinen, turvallinen, läpinäkyvä ja tarkoituksenmukainen käyttö.

Tekoälyohjeella varmistetaan, että tekoälyä käytetään kaupungissa:

- vastuullisesti ja eettisesti – ihmisten oikeudet, yhdenvertaisuus ja syrjimättömyys huomioiden
- tietoturvallisesti ja tietosuojaa kunnioittaen – henkilötietoja, salassa pidettäviä tietoja tai muuta luottamuksellista aineistoa ei käsitellä hallitsemattomasti
- läpinäkyvästi – tekoälyn käyttö ja sen merkitys tunnistetaan ja tarvittaessa kerrotaan käyttäjille ja kuntalaisille
- ihmisen valvonnassa – tekoäly tukee työtä ja päätöksentekoa, mutta vastuu toiminnasta ja päätöksistä säilyy ihmisellä
- yhdenmukaisesti – kaupungin toimialoilla noudatetaan yhteisiä periaatteita tekoälyn käytössä, kehittämisessä ja hankinnoissa.

EU tekoälyasetus (AI Act) perustuu tekoälyjärjestelmien riskiperusteiseen sääntelyyn. Kaupungin on tunnistettava käyttämänsä tekoälyjärjestelmät ja arvioitava niiden käyttötarkoitukset ja riskit sekä niihin liittyvät velvoitteet.

Kaupungin kannalta keskeisiä vaatimuksia ovat erityisesti:

- Tekoälyosaaminen. Organisaation on huolehdittava tekoälyä käyttävien työntekijöiden ja muiden sen puolesta järjestelmiä käyttävien henkilöiden tekoälyosaamisen kehittämisestä. Tämä edellyttää käytännössä ohjeistusta, perehdytystä ja käyttötarkoitukseen sopivaa koulutusta.
- Läpinäkyvyys. AI Actin 2.8.2026 sovellettaviksi tulleet läpinäkyvyysvaatimukset edellyttävät tietyissä tilanteissa kertomaan ihmisille tekoälyn käytöstä. Velvoitteita liittyy muun muassa

Kaupunginhallitus

31.08.2026

vuorovaikutteisiin tekoälyjärjestelmiin, syväväärennöksiin sekä tiettyyn yleistä etua koskevaan tekoälyllä tuotettuun tai muokattuun sisältöön.

- Riskienhallinta ja ihmisen valvonta. Tekoälyn käyttötarkoitus ja riskitaso on arvioitava ennen käyttöönottoa. Erityistä huomiota on kiinnitettävä järjestelmiin, joilla voi olla merkittäviä vaikutuksia ihmisten oikeuksiin, palveluihin, henkilöstöön tai päätöksentekoon.
- Hankinnat ja kehittäminen. Tekoälyratkaisuja hankittaessa tai kehitettäessä on huomioitava jo suunnitteluvaiheessa AI Actin lisäksi tietosuoja, tietoturva, tiedonhallinta, läpinäkyvyys, sopimusehdot sekä järjestelmän valvonta koko sen elinkaaren ajan.

Päivitetyn ohjeistuksen tavoitteena ei ole rajoittaa tekoälyn hyödyntämistä, vaan mahdollistaa sen hallittu ja hyödyllinen käyttö. Selkeät toimintaperiaatteet, riittävä osaaminen ja riskien ennakointi mahdollistavat tekoälyn hyödyntämisen tavalla, joka tehostaa kaupungin toimintaa ja samalla säilyttää kuntalaisten, henkilöstön ja yhteistyökumppaneiden luottamuksen.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy Kemin kaupungin tekoälyohjeen ja saattaa sen henkilökunnan tietoon. Kaupunginhallitusoikeuttaa kaupunginkanslian täydentämään ohjeeseen hankinnan ja rekisterin yksityiskohtaisemman ohjeistuksen.

Tämä ohje korvaa Kemin kaupungin tekoälyohjeen KH 14.04.2025 § 138

Päätös

247

Kuntasitoumuspyyntö, Arctic Defence and Dual-Use Innovations -hanke**Kaupunginhallitus 31.08.2026****435/00.01.05/2026****Valmistelu**

Lapin liitto on lähettänyt kirjaamoon seuraavansisältöisen kuntasitoumuspyynnön:

Lapin liiton toimintasuunnitelmassa vuodelle 2026 on todettu, että "selvitämme ja edistämme puolustusteollisuuden kehittymistä Lapissa mahdollisen hankerahoituksen kautta. Lapissa on mahdollisuuksia ja valmiuksia kehittää tästä teollisuudenalasta Lapin elinkeinojen uutta kivijalkaa."

Tätä työtä on tehty kevään aikana laajapohjaisen verkoston toimesta ja Lapin liiton koordinoimana. Työn tuloksena puolustusteollisuuden, kaksoiskäyttötekniologioiden ja resilienssin teemojen ympärille on rakentumassa ryhmähanke "Arctic Defence and Dual-Use Innovations" sekä lisäksi kokonainen hankeperhe, jonka kautta teemaan kytkeytyy monipuolisesti aluekehityksen ja tutkimuksen erilaisia näkökulmia. Päättävöitteena hankkeella ja toimijoiden välisellä yhteistyöllä on rakentaa Lappiin toimialariippumaton, arktiseen olosuhdeosaamiseen perustuva puolustusteollisuuden, kaksikäyttötekniologioiden ja resilienssin liiketoimintaekosysteemi.

Arctic Defence and Dual-Use Innovations -hanketta on esitelty kunnanjohtajaverkostolle kahteen otteeseen ja se on saanut myönteisen vastaanoton. Hankkeen tiedot ja työpakettien sisällöt on esitelty liitteessä. Joitakin tarkennuksia työpaketteihin voi vielä tulla, mutta sillä ei ole vaikutusta Lapin liiton hankebudjettiin.

Ryhmähankkeessa siis jokainen toteuttaja laatii hankkeelle oman budjettinsa ja olemme nyt hakemassa Lapin liiton budjettiin kuntien omarahoitusosuuksia. Omarahoitusosuudet selviävät liitteenä olevan ppt-esityksen lopusta. Tarve on pienentynyt jonkin verran aiemmin kunnanjohtajaverkostolle pidetystä esityksestä, sillä hankeaikaa on lyhennetty. Lapin liitto panostaa omarahoitukseen myös vakituisen työntekijän työpanosta 20 % koko hankeajan.

Lapin liitto pyytää kuntien sitoumuksia hankkeen omarahoitukseen 30.6.2026 mennessä. Kirjalliset sitoumukset pyydetään toimittamaan osoitteeseen info@lapinliitto.fi, sekä kopiona osoitteeseen satu.luiro@lapinliitto.fi. Tarvittaessa lisätietoja hankkeesta antaa kehittämispäällikkö Satu Luiro, puh. 0400-124 029.

Kaupunginhallitus

31.08.2026

Kemin kaupungin osalta omarahoitustarve on seuraava:

TA27: 2 022 euroa

TA28: 2 022 euroa

TA29: 890 euroa

Yhteensä 4 976 euroa

Kemin omarahoitusosuus voidaan kattaa kaupunginhallituksen määrärahasta.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Päätösehdotus: Kaupunginhallitus päättää, että Kemin kaupunki osallistuu Lapin liiton hallinnoimaan Arctic Defence and Dual-Use Innovations hankkeeseen vuosina 2027-2029 yhteensä 4 976 eurolla.

Päätös

248

Lapin hyvinvointialueelle vuokrattavien tilojen vuokraamiseen liittyvät kysymykset**Kaupunginhallitus 31.08.2026****436/10.03.01.02/2026****Valmistelu**

Kemin kaupunki on vuokrannut sotekiinteistöt Lapin hyvinvointialueelle 31.12.2025 saakka. Vuokraus on perustunut määräaikaiseen valtioneuvoston asetukseen kunnan ja hyvinvointialueen välisen siirtymäkauden vuokrasopimuksen vuokran määräytymisestä vuosina 2023–2026 (VNa 272/2022). Lapin hyvinvointialueen aluehallitus päätti 27.11.2024 (§ 509), ettei se käytä asetuksen mahdollistamaa optiovuotta ja että se vuokraa kiinteistöt 1.1.2026 lähtien pääsääntöisesti toistaiseksi voimassa olevin sopimuksin, joissa vuokralaisen irtisanomisaika on enintään 12 kk. Näin ollen Kemin kaupungin oli yhtiötettävä sote- ja pelastuskiinteistöt vuoden 2025 aikana osakeyhtiöön (Kemin Sotekiinteistöt oy), joka on neuvotellut tilojen vuokraamisesta hyvinvointialueelle 1.1.2026 alkaen.

Kemin kaupungin ja Lapin hyvinvointialueen kesken on käyty neuvotteluja vuokrasuhteen ehdoista kuluvan vuoden aikana, viimeksi kesäkuussa. Neuvotteluissa hyvinvointialue on esittänyt vuokrattavien tilojen hintoihin tarkistuksia perustuen hyvinvointialueen Modulo-tilanhallintajärjestelmään. Toteutuessaan muutokset pienentäisivät vuokratason sellaiselle tasolle, että vuokranantajana toimivan Kemin Sotekiinteistöt oy:n taloudelliset edellytykset toiminnan jatkamiseen vaarantuisivat. Tällöin vaarannettaisiin kuntalain 128 §:n edellyttämä markkinaperusteinen hinnoittelu.

Lapin hyvinvointialueen perustelut vuokrattavien tilojen kustannusten alentamiseen ovat kyseenalaiset; esimerkiksi kiinteistön teknisten tilojen kustannuksia, jotka ovat välttämättömiä kiinteistön käytön ja ylläpidon kannalta, ollaan jättämässä pois vuokratilakustannuksista. Tilan ympärillä olevat seinät eivät ole neuvotteluissa esitetyn ratkaisun perusteella kuulumassa vuokraan, mutta ilmeisesti niitä ei voi myöskään tarpeettomina rakenteina purkaa poiskaan. Ylipäätään muutokset tilanteessa, jossa samoja tiloja on käytetty jo kolme vuotta vuokralaisen toimesta, on tämän tyyppisten muutosten osalta hyvin poikkeuksellinen ja vähintäänkin kyseenalainen. Vakiintunutta oikeustilaa ei lähtökohtaisesti voida muuttaa tilanteessa, missä mikään vuokrasuhteessa ei ole muuttunut (paitsi yhtiöittämisen myötä vuokranantajan muuttuminen kaupungin tytäryhtiöksi). Tällainen yli kolmen vuoden jälkeen tehty muutos on kaupungin näkökulmasta perusteeton.

Kilpailuneutraliteetin näkökulmasta tilanne on vääristynyt. Kuntalain yhtiöittämisvelvoitteen tavoitteena on kilpailuneutraliteetin turvaaminen (Kilpailulaki 4a luku) siten, että julkiset ja yksityiset toimijat toimivat samoilla markkinoilla samoin pelisäännöin. Kemin Sote-kiinteistöt oy ei voi toimia siten, että Kemin kaupunki omistajana joutuisi subventoimaan yhtiön meno- ja tulostasapainoa. Vaatimalla alempaa vuokratasoa kuin mitä on

todelliset kustannukset, ei toimi. Vaatimus, jossa nykyinen kustannustaso ei huomioi, yhtiöittämisvaatimuksista johtuen, kohonneita kustannuksia (esim. verot ja tontin vuokrat) ja siten ohjaa kustannukset Kemin kaupungin hoidettavaksi.

Kilpailulain tarkoituksena on turvata terve ja toimiva kilpailu. Kilpailu- ja kuluttajavirasto voi puuttua kunnan toimintaan, mikäli kunta tai sen määräysvallassa oleva yksikkö estää kilpailua, vääristää kilpailua, käyttää kilpailua vääristävää rakennetta tai menettelyä. Toteutuessaan Lapin hyvinvointialueen vaatimus vuokrasuhteen uusista ehdoista johtaisi väistämättä edellä kuvattuun tilanteeseen.

Kuntalain 130 §:ssä säännellään kunnan omistaman kiinteistön vuokrasuhteen markkinaehtoisuudesta. Kyseisen pykälän 3 momentissa todetaan, että kunnan on lisäksi otettava huomioon, mitä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklassa säädetään. Kyseisten artiklojen mukaan kunnan valtiontukea arvoitava tuki voi olla muodoltaan muutakin kuin suoraa tukea, se voi olla esimerkiksi markkinahintaa alhaisempi vuokra. Toteutuessaan Lapin hyvinvointialueen esittämä vuokrataso voi kaupungin näkemyksen mukaan tarkoittaa kielletyn valtiontuen myöntämistä hyvinvointialueelle.

Lisäksi asiassa on huomioitava Lapin hyvinvointialueen strategia, joka lähtee kuntien osalta siitä, että kunnat ovat hyvinvointialueen kumppaneita. Onko aluehallituksen lähtökohta, tarkoitus ja edellytys Lapin hyvinvointialueen kumppanuudelle se, että kuntien tulee olla kumppaneita, joiden tulee rikkoa niitä velvoittavaa lainsäädäntöä ja sääntelyä. Tätä asiaa on lukuisia kertoja pyritty nostamaan esille Lapin hyvinvointialueen virkajohdon kanssa, mutta tuloksetta, koska Lapin hyvinvointialueen aluehallitus on päätöksellään näin edellyttänyt.

Tästä syystä asia esitetään aluehallitukselle, jotta aluehallitus voi omalla ratkaisullaan osoittaa kunnille minkälaista kumppanuutta se kunnilta edellyttää ja huomioiko aluehallitus omassa päätöksenteossaan kuntien lakisääteiset velvoitteet, joita niiden on noudatettava.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Edellä esitettyihin Kuntalain ja Kilpailulain lainkohtiin sekä valtiontukea koskeviin säännöksiin perustuen, Kemin kaupunginhallitus pyytää Lapin aluehallitusta ottamaan kantaa Kemin Sote-kiinteistöt Oy:n kiinteistöjen vuokratasoon, että pakottaako Lapin hyvinvointialueen aluehallitus kaupungin kiinteistöyhtiötä toimimaan lainvastaisesti, jotta sote -palvelut säilyisivät kaupungissa sekä päätöksellään vahvistamaan millaista hyväksymänsä strategian mukaista kumppanuutta kunnilta edellytetään ja huomioidaanko aluehallituksen päätöksenteossa kumppaneidensa lakisääteisten velvoitteiden toteutuminen.

Päätös

Kaupunginhallitus

31.08.2026

249

Kemin kaupungin tervehdys Maamme rikkaudet 2026 tapahtumaan**Kaupunginhallitus 31.08.2026****33/07.02.02/2026****Valmistelu**

Kemin kulttuurikeskuksessa järjestetään 18-19.9. 2026 valtakunnallinen kaivosalaan liittyvä tapahtuma Maamme rikkaudet 2026. Tapahtuma on kaivoskriittisten yhdistysten ja toimijoiden valtakunnallinen seminaari, keskustelu- ja verkostoitumistapahtuma..

Tilaisuuteen on toivottu Kemin kaupungin edustaja toivottamaan tapahtuman osallistujat tervetulleeksi Kemiin noin 5 min puheenvuorolla. Puheenvuorolle on varattu aika perjantaina 18.9. Klo 10.20-10.25

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus nimeää keskuudestaan tilaisuuteen kaupungin tervehdyksen esittäjän.

Päätös

Liitteet

7 Kutsu Kemin kaupungin tervehdys Maamme rikkaudet 2026 tapahtumaan

Lupajaosto	§ 78	22.08.2024
Ympäristölautakunta	§ 107	19.11.2024
Ympäristölautakunta	§ 40	15.04.2025
Ympäristölautakunta	§ 28	18.03.2026
Ympäristölautakunta	§ 73	18.08.2026
Kaupunginhallitus		31.08.2026

250

Kemin kaupungin rakennusjärjestyksen uusiminen/Luonnoksen ja OAS:in nähtäville asettaminen/ Kemin kaupungin rakennusjärjestyksen ehdotusvaiheen nähtäville asettaminen/Rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Lupajaosto 22.08.2024 § 78

Valmistelu

Johtava rakennustarkastaja Mika Tiiri

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan jokaisessa kunnassa tulee olla rakennusjärjestys, mutta sen määräykset voivat olla erilaisia kunnan eri alueilla (MRL 14.1 §). Rakennusjärjestyksen tehtävä on edistää suunnitelmallista ja alueelle sopivaa rakentamista, kulttuuri- ja luonnonarvojen huomioon ottamista sekä hyvän elinympäristön toteutumista ja säilyttämistä.

Rakennusjärjestys on maankäyttö- ja rakennuslakia sekä maankäyttö- ja rakennusasetusta ja kunnan kaavoja täydentävä asiakirja. Rakennusjärjestys täydentää muita säädöksiä ja osoittaa kunnan tavoitteet ja vaatimukset rakentamiselle. Rakennusjärjestyksen määräykset voivat koskea rakennuspaikkaa, rakennuksen kokoa ja sen sijoittumista, rakennuksen sopeutumista ympäristöön, rakentamistapaa, istutuksia, aitoja ja muita rakennelmia, rakennetun ympäristön hoitoa, vesihuollon järjestämistä, suunnittelutarvealueen määrittelyä sekä muita niihin rinnastettavia paikallista rakentamista koskevia seikkoja (MRL 14.3 §).

Rakennusjärjestyksessä olevia määräyksiä ei sovelleta, jos oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa, asemakaavassa tai Suomen rakentamismääräyskokoelmassa on asiasta toisin määrätty. Rakennusjärjestyksen päivittäminen tulee ajankohtaiseksi maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistuksen myötä.

Rakentamislaki tulee voimaan 1.1.2025 kumoten nykyisen maankäyttö- ja rakennuslain. Tämä muutos edellyttää rakennusjärjestyksen uusimista kaikissa Suomen kunnissa tulevan lain mukaiseksi.

Uudella rakennusjärjestyksellä korvataan 1.4.2021 voimaan tullut Kemin kaupungin rakennusjärjestys.

Koska rakentamislaki tulee voimaan vasta 1.1.2025 rakennusjärjestyksen käsittelyssä menetellään maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti.

Rakennusjärjestyksen uudistaminen tehdään rakennusvalvonnan johdolla ja mukana ovat ympäristölautakunnan, elinvoimalautakunnan ja Kemin Energia ja Veden yksiköiden edustajat.

Lupajaosto	§ 78	22.08.2024
Ympäristölautakunta	§ 107	19.11.2024
Ympäristölautakunta	§ 40	15.04.2025
Ympäristölautakunta	§ 28	18.03.2026
Ympäristölautakunta	§ 73	18.08.2026
Kaupunginhallitus		31.08.2026

Maankäyttö- ja rakennuslain 15 §:n perusteella rakennusjärjestyksen hyväksyy kaupunginvaltuusto.

Rakennusjärjestystä valmistettaessa noudatetaan soveltuvin osin mitä maankäyttö- ja rakennuslaissa (62 § ja 65 §) todetaan vuorovaikutuksesta kaavan laadinnassa ja kaavaehdotuksen asettamisesta julkisesti nähtäville. Rakennusjärjestyksen laatimisesta säädetään tarkemmin maankäyttö- ja rakennusasetuksen 6 §:ssä, jonka perusteella ehdotus rakennusjärjestyksestä tulee olla julkisesti nähtävillä 30 päivän ajan.

Rakennusjärjestyksen vireilletulon jälkeen laaditaan osallistumis- ja arviointisuunnitelma, sekä rakennusjärjestysluonnos.

Rakennusjärjestyksen uudistamistyön pohjana toimivat Kuntaliiton laatima rakennusjärjestyspohja sekä Kemin nykyinen rakennusjärjestys. Valmistelussa on tarkoitus tehdä yhteistyötä lähialueen kuntien kanssa ja näin yhtenäistetään alueellisia käytäntöjä.

Esittelijä	Rakennustarkastaja Virpi Mäki-Iso
Päätösehdotus	Päätetään käynnistää rakennusjärjestyksen uudistamistyö
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotus.

Ympäristölautakunta 19.11.2024 § 107

Valmistelu Ympäristöjohtaja Mika Grönvall, 8.11.2024

Ympäristöjaosto on käsitellyt alustavasti rakennusjärjestyksen uudistamistyön aloittamista kokouksessaan 22.8.2024 § 78. Rakentamislaki ja alueidenkäyttölaki tulevat voimaan 1.1.2025 kumoten nykyisen maankäyttö- ja rakennuslain (MRL). Nyt po. Kemin kaupungin rakennusjärjestyksen päivityksellä korvataan nykyinen rakennusjärjestys, joka on ollut voimassa 1.4.2021 alkaen.

Rakennusjärjestyksen vireille tulon jälkeen laaditaan osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä rakennusjärjestysluonnos.

Esittelijä	Ympäristöjohtaja Mika Grönvall
Päätösehdotus	Lautakunta päättää käynnistää rakennusjärjestyksen uudistamistyön.
Päätös	Lautakunta päätti käynnistää rakennusjärjestyksen uudistamistyön.

Lupajaosto	§ 78	22.08.2024
Ympäristölautakunta	§ 107	19.11.2024
Ympäristölautakunta	§ 40	15.04.2025
Ympäristölautakunta	§ 28	18.03.2026
Ympäristölautakunta	§ 73	18.08.2026
Kaupunginhallitus		31.08.2026

Ympäristölautakunta 15.04.2025 § 40**Valmistelu**

Johtava rakennustarkastaja Mika Tiiro

Liitteenä osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) ja rakennusjärjestysluonnos, sekä **oheismateriaalina** rakennusjärjestysluonnos, jossa korostettuna suurimmat muutokset voimassa olevaan rakennusjärjestykseen.

Esittelijä

Ympäristöjohtaja Mika Grönvall

Päätösehdotus

Ympäristölautakunta päättää asettaa osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) ja rakennusjärjestysluonnoksen julkisesti nähtäville 24.4.2025 - 30.5.2025 väliselle ajalle.

Osallisilla on mahdollisuus esittää mielipiteensä rakennusjärjestyksen luonnoksesta kirjallisesti nähtävillä oloaikana Kemin kaupungin rakennusvalvontaan osoitteeseen, Valtakatu 26, 94100 Kemi tai osoitteeseen, kirjaamo@kemi.fi.

Päätös

Ympäristölautakunta päätti asettaa osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) ja rakennusjärjestysluonnoksen julkisesti nähtäville 24.4.2025 - 30.5.2025 väliselle ajalle.

Osallisilla on mahdollisuus esittää mielipiteensä rakennusjärjestyksen luonnoksesta kirjallisesti nähtävillä oloaikana Kemin kaupungin rakennusvalvontaan osoitteeseen, Valtakatu 26, 94100 Kemi tai osoitteeseen, kirjaamo@kemi.fi.

Ympäristölautakunta 18.03.2026 § 28**Valmistelu**

Johtava rakennustarkastaja Mika Tiiro

Liitteenä osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS). **Liitteenä** rakennusjärjestysehdotus.

Oheismateriaalina rakennusjärjestysehdotus, jossa korostettuna muutokset rakennusjärjestysluonnokseen. **Oheismateriaalina** rakennusjärjestysluonnoksesta saatujen palautteiden vastineet.

Lupajaosto	§ 78	22.08.2024
Ympäristölautakunta	§ 107	19.11.2024
Ympäristölautakunta	§ 40	15.04.2025
Ympäristölautakunta	§ 28	18.03.2026
Ympäristölautakunta	§ 73	18.08.2026
Kaupunginhallitus		31.08.2026

Esittelijä Ympäristöjohtaja Mika Grönvall

Päätösehdotus Ympäristölautakunta päättää asettaa päivitetyn osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) ja rakennusjärjestysehdotuksen julkisesti nähtäville 25.3.2026 - 30.4.2026 väliselle ajalle.

Osallisilla on mahdollisuus esittää mielipiteensä rakennusjärjestysehdotuksesta kirjallisesti nähtävillä oloaikana Kemin kaupungin rakennusvalvontaan osoitteeseen, Valtakatu 26, 94100 Kemi tai osoitteeseen, kirjaamo@kemi.fi.

Päätös Ympäristölautakunta päätti asettaa päivitetyn osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) ja rakennusjärjestysehdotuksen julkisesti nähtäville 25.3.2026 - 30.4.2026 väliselle ajalle.

Osallisilla on mahdollisuus esittää mielipiteensä rakennusjärjestysehdotuksesta kirjallisesti nähtävillä oloaikana Kemin kaupungin rakennusvalvontaan osoitteeseen, Valtakatu 26, 94100 Kemi tai osoitteeseen, kirjaamo@kemi.fi.

Ympäristölautakunta 18.08.2026 § 73

Valmistelu Johtava rakennustarkastaja

Liitteenä rakennusjärjestys, joka on tarkoitus viedä kaupunginhallituksen kautta kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Oheismateriaalina rakennusjärjestys, jossa korostettuna muutokset rakennusjärjestysehdotukseen.

Oheismateriaalina rakennusjärjestysehdotuksesta saatujen palautteiden vastineet.

Esittelijä Ympäristöjohtaja Mika Grönvall

Päätösehdotus Ympäristölautakunta päättää esittää rakennusjärjestyksen hyväksyttäväksi kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle.

Päätös Ympäristölautakunta päätti esittää rakennusjärjestyksen hyväksyttäväksi kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle.

Lupajaosto	§ 78	22.08.2024
Ympäristölautakunta	§ 107	19.11.2024
Ympäristölautakunta	§ 40	15.04.2025
Ympäristölautakunta	§ 28	18.03.2026
Ympäristölautakunta	§ 73	18.08.2026
Kaupunginhallitus		31.08.2026

Kaupunginhallitus 31.08.2026
411/10.05.01/2024

Valmistelu Ympäristölautakunta päätti esittää rakennusjärjestyksen hyväksymistä kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus Kaupunginhallitus hyväksyy rakennusjärjestysehdotuksen ja esittää sen edelleen kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Päätös

Liitteet

- 8 uusi_ RAKENNUSJÄRJESTYS 2026 virallinen
- 9 Rakennusjärjestysehdotuksesta saadut palautteet

Oheismateriaali

uusi_ RAKENNUSJÄRJESTYS 2026

Lupajaosto
Kaupunginhallitus

§ 68

20.08.2026
31.08.2026

251

Lausunto Perämeren Jätelautakunnalle koskien jätteenkuljetusjärjestelmää Perämeren Jätelautakunnan toimialueen kunnissa

Lupajaosto 20.08.2026 § 68

Valmistelu

Ympäristöpäällikkö Risto Pöykiö

Perämeren jätelautakunta pyrkii tekemään päätökset koskien Keminmaan, Tervolan, Tornion ja Ylitornion alueella olevasta sekalaisen yhdyskuntajätteen jätteenkuljetusjärjestelmästä, sekä saostus ja umpisäiliölietteen kuljetusjärjestelmästä koko Perämeren jätelautakunnan alueella vuoden 2026 loppuun mennessä.

Ennen päätöksentekoa pyydetään toimialan kunnilta, kuntalaisilta ja jätteenkuljetusyrittäjiltä kannanottoa asiaan.

Selvitys ja pöytäkirjaote löytyvät Tornion kaupungin internetsivuilta osoitteesta www.tornio.fi -> Kuulutukset.

Jätelautakunta päättää ennen asian lopullista ratkaisua pyytää lausuntoja koskien selvitystä "Selvitys jätelain 35 §:n ja 37 §:n mukaisten ehtojen täyttymisestä Meri-Lapin alueella".

Perämeren jätelautakunta pyytää lausuntoa sekalaisen yhdyskuntajätteen sekä saostus ja umpisäiliölietteen jätteenkuljetusjärjestelmästä Perämeren alueella ja selvityksen sisällöstä ja kattavuudesta.

Lausujaa pyydetään esittämään näkemyksensä siitä, miten sekalaisen yhdyskuntajätteen kuljetus tulisi järjestää Torniossa, Keminmaassa, Tervolassa ja Ylitorniolla sekä saostus- ja umpisäiliölietteen kuljetusjärjestelmän osalta koko Perämeren jätelautakunnan alueella.

Lausunto pyydetään toimittamaan 30.9.2026 mennessä Perämeren jätelautakunnalle osoitteeseen Suensaarenkatu 4, 95400 TORNIO tai sähköpostitse jatelautakunta@tornio.fi.

Lisätietoja asiasta antaa jäteasiamies puh. 050 566 4195.

Liitteenä on selvitys jätelain 35 §:n ja 37 §:n mukaisten ehtojen täyttymisestä Meri-Lapin alueella (30.10.2025; päivitetty 11.11.2025).

Liitteenä on ote Perämeren jätelautakunnan kokouksesta 2.6.2026 § 25.

Esittelijä

Ympäristöpäällikkö Risto Pöykiö

Päätösehdotus

Lupajaosto, joka toimii Kemin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena, antaa alla olevan lausunnon Perämeren Jätelautakunnalle ja esittää sitä

Lupajaosto
Kaupunginhallitus

§ 68

20.08.2026

31.08.2026

edelleen kaupunginhallitukselle annettavaksi Kemin kaupungin lausuntona asiassa.

Lausunto:

Lausunnon antamista olisi helpottanut, jos asiakirjoissa olisi ollut mukana Lapin ELY-keskuksen Perämeren jätelautakunnalle antama huomautus ja selvityspyyntö. Näistä olisi selvinnyt, mitä epäkohtia ja jätelain vastaisuuksia ELY-keskus on Perämeren jätelautakunnan toiminnassa havainnut.

Koska näitä ei ollut mukana lausuntopyynnössä, Lapin ELY-keskuksen huomautuksen ja selvityspyynnön yksityiskohtainen sisältö jää epäselväksi. Tämän johdosta lausunto joudutaan antamaan yleisellä tasolla.

Koska kemin kaupungin osalta Lapin ELY-keskus näyttää huomauttaneen ainoastaan puutteista, jotka liittyvät saostus- ja umpisäiliöiden tyhjennyksiin ja kuljetusjärjestelmään, otetaan kaupungin lausunnossa kantaa vain tähän asiaan.

Selvityksen perusteella on varsin outoa, että kaksi eri konsulttia (Pöyry Oy ja Ramboll Finland Oy) ovat päätyneet täysin erilaisiin tulkintoihin jätelain 35 §:n ja 37 §:n mukaisten ehtojen täyttymiseen jätteenkuljetuksen järjestämisestä.

Siltä osin kuin Lapin ELY-keskus on havainnut puutteita saostus- ja umpisäiliöiden tyhjennyksissä ja kuljetusjärjestelmässä, tulee Perämeren jätelautakunnan luonnollisesti saattaa tilanne sellaiseksi, että jätelain säännökset täyttyvät.

Perämeren jätelautakunnan korjaavien toimenpiteiden jälkeen lupa- ja valvontavirasto on viranomainen, joka lopulta toteaa jätelain säännösten täyttymisen.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Muuta huomioitavaa:

Perämeren jätelautakuntaa pyydetään huomioimaan, että Kemin kaupunginhallitus käsittelee tätä asiaa aikaisintaan vasta 31.8.2026.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotus. Pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta kokouksessa.

Sanna Määttä poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn ajaksi (yhteisöjäävi).

Varapuheenjohtajana tämän pykälän aikana toimi Raimo Holopainen.

Lupajaosto § 68
Kaupunginhallitus

20.08.2026
31.08.2026

Kaupunginhallitus 31.08.2026
345/00.04.01/2026

Esittelijä Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus Kaupunginhallitus yhtyy lupa-jaoston lausuntoon ja saattaa sen edelleen lausuntonaan Perämeren jätelautakunnalle.

Päätös

Liitteet

- 10 Selvitys jätteenkuljetusjärjestelmästä Meri-Lappi päivitetty
- 11 Pöytäkirjanote §25

Lupajaosto
Kaupunginhallitus

§ 69

20.08.2026
31.08.2026

252

Vastine Vaasan hallinto-oikeudelle koskien Oulun Energia Kenve Oy:n tekemää valitusta Lupa- ja valvontaviraston 21.4.2026 antamaan ympäristölupapäätökseen nro 176/2026 (Peurasaaren uusi jätevedenpuhdistamo) (Dnro 644/2026)

Lupajaosto 20.08.2026 § 69

Valmistelu

Ympäristöpäällikkö Risto Pöykiö

Lupa- ja valvontavirasto myönsi 21.4.2026 Oulun Energia Kenve Oy:lle ympäristöluvan (176/2026; LVV-U/18678/2026) koskien Peurasaaren uutta jätevedenpuhdistamoa. Päätös koski myös ympäristölupapäätösten nro 99/06/1 ja 15/2021 muuttamista (ks. lupajaosto 21.5.2026 § 41).

Oulun Energia Kenve Oy on valittanut ympäristölupapäätöksestä Vaasan hallinto-oikeuteen.

Liitteenä on Oulun Energia Kenve Oy:n 28.5.2026 päiväämä valitus ympäristölupapäätöksestä.

Liitteenä on 30.6.2026 päivätty valituksen täydennys.

Vaasan hallinto-oikeus pyytää valituksesta vastinetta Kemin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta (lupajaosto) ja Kemin kaupungilta (kaupunginhallitus).

Vastine pyydetään toimittamaan Vaasan hallinto-oikeuteen viimeistään 15.8.2026 ensisijaisesti sähköisesti (vaasa.hao@oikeus.fi) tai toissijaisesti postitse. Vastine ja muut sähköisesti toimitettavat asiakirjat pyydetään toimittamaan kukin erillisenä tiedostonaan. Tiedostot pyydetään yksilöimään nimeämällä ne asiakirjan sisällön mukaisesti.

Vastineessa pyydetään ilmoittamaan diarinumero 644/2026.

Kokousaikatauluista johtuen Kemin kaupunki on saanut lisäaikaa vastineen antoon 4.9.2026 saakka.

Esittelijä

Ympäristöpäällikkö Risto Pöykiö

Päätösehdotus

Lupajaosto, joka toimii Kemin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena, antaa Vaasan hallinto-oikeudelle alla olevan vastineen ja esittää sitä edelleen kaupunginhallitukselle annettavaksi Kemin kaupungin vastineena asiassa.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

VASTINE:

Lupa- ja valvontaviraston ympäristölupapäätöksessä antama määräys nro 1 laitospaikasta on ylivoimainen ja teknis-taloudellisesti sekä ympäristönsuojellisesti perusteeton, sillä se ei perustu Perämeren

Lupajaosto
Kaupunginhallitus

§ 69

20.08.2026

31.08.2026

merialueen limnologian, vesiekologian eikä Perämeren erityisolosuhteiden huomioimiseen. Tämän johdosta Vaasan hallinto-oikeuden tulisi kumota tämä lupamääräys ainakin laitospoistovelvoitteen osalta.

Samalla tulisi kumota myös lupamääräyksessä nro 6 määrätty kokonaistypen poistotehokkuus vähintään 70 % vuosikeskiarvona laskettuna, samoin kuin kyseisessä lupamääräyksessä oleva kokonaistypen jäännöspitoisuus enintään 15 mg/l, jossa molemmat raja-arvot on määrätty koskemaan myös häiriö- ja poikkeustilanteita.

Jos lupamääräystä nro 6 ei kumota kokonaisuutena siltä osin mikä koskee tyyppiä, tulisi Vaasan hallinto-oikeuden muuttaa lupamääräystä kuitenkin siten, että

- typenpoistoteho lasketaan vuosikeskiarvona ja vain siltä ajalta, jona tulevan jäteveden lämpötila on yli 12 °C, ja että
- kokonaistypen poistotehokkuudelle ja jäännöspitoisuudelle määrättyt raja-arvot mereen johdettavassa jätevedessä eivät koskisi häiriö- ja poikkeustilanteita.

PERUSTELUT:

Eurofins Ahma Oy:n Kemin edustan merialueen vuoden 2024 velvoitetarkkailuraportin mukaan Oulun Energia Kenve Oy:n Peurasaaren nykyisen jätevedenpuhdistamon kokonaistyyppipäästö Perämereen oli kyseisenä vuotena 159 kg/vrk eli 58 tonnia/vuosi. Yksinomaan Kemijoen Perämereen aiheuttama kokonaistyyppikuormitus oli vuonna 2024 vastaavasti 16083 kg/vrk eli 5870 tonnia/vuosi.

Jos edellä mainittua Oulun Energia Kenve Oy:n Peurasaaren nykyisen jätevedenpuhdistamon kokonaistyyppipäästö verrataan Kemijoen Perämereen kuormittamaan tyyppimäärään, on se vain 0,98 % eli **vajaa 1 %**.

Edellä mainittu kuormitusvertailu osoittaa selvästi, että Oulun Energia Kenve Oy Peurasaaren jätevedenpuhdistamo on merkityksetön, ”lilliputtimainen”, kokonaistypen kuormittaja Perämereen, jota Kemijoen lisäksi kuormittavat myös lähimmät muut joet (Tornionjoki, Simojoki, Kuivajoki), samoin kuin Kemissä, Torniossa ja Ruotsin puolella sijaitsevat teollisuuslaitokset ja tämän lisäksi myös Ruotsin joet.

Merkittävimmät ympäristövelvoitteet tyyppipäästöjen vähentämiseksi Perämereen tulisikin kohdistaa ennen kaikkea hajakuormituksen vähentämiseen (ml. maatalous, metsätalous, metsäojitukset) ja suuriin teollisiin pistekuormittajiin (metsäteollisuus, terästeollisuus, kaivokset, kalanviljely) eikä yksittäisiin pieniin yhdyskuntajätevedenpuhdistamoihin, joiden aiheuttama kokonaistyyppikuormitus ja vaikutus Perämereen on ainakin Kemi-Tornio talousalueen yhdyskuntajätevedenpuhdistamoista merkityksetön.

Oulun Energia Kenve Oy:n Peurasaaren rakennettavan uuden jätevedenpuhdistamon ympäristölupahakemukseen liittyvien hakemusasiakirjojen mukaan Kemin edustan merialueen tila luokitellaan

Lupajaosto
Kaupunginhallitus

§ 69

20.08.2026

31.08.2026

ekologisen ja kemiallisen tilan perusteella ulkovyöhykkeellä kokonaisuutena hyväksi, vaikka sisemmät osat ovat tyydyttävässä tilassa.

Nyt valituksen kohteena olevassa lupa- ja valvontaviraston ympäristölupapäätöksessä määrätty laitosmainen typenpoistovelvoite maksaisi investointina noin viisi (5) miljoonaa euroa (alv 0%) ja vuosittaiset käyttökustannukset olisivat noin 132 000 euroa

Laitosmainen typenpoisto lisäisi merkittävästi lietteen määrää ja sillä olisi merkittävä korotusvaikutus jätevesimaksuihin. Kemin kaupungin asukasluvun jatkaessa edelleen pienentymistä myös tulevana vuosina, asukas- ja kiinteistökohtainen maksuvelvoite typenpoistolaitoksesta vain lisääntyisi.

Kempeleen kunnassa sijaitseva Lakeuden keskuspuhdistamo Oy:n uusi yhdyskuntajätevedenpuhdistamo, joka otetaan käyttöön vuonna 2027 ja jossa on laitosmainen typenpoisto, kykenee Kempeleen Vesihuolto Oy:n internet-sivujen mukaan poistamaan tuestä vuositason vain noin 50 % ja vain kesäisin yli 70 %.

Nyt valituksen kohteena olevassa ympäristölupapäätöksessä Peurasaaren uuden jätevedenpuhdistamon mitoitussarvo vuodelle 2040 on kokonaistypelle 300 kg/vrk eli 109,5 tonnia / vuosi.

Jos Oulun Energia Kenve Oy:n Peurasaareen rakennettavaan uuteen jätevedenpuhdistamoon joudutaan rakentamaan laitosmainen typenpoistolaitos ja sen vuosittainen typpireduktio olisi Lakeuden keskuspuhdistamo Oy:n Kempeleen laitoksen mukaisesti -50 %, saataisiin Peurasaaren uuden puhdistamon kokonaistypestä poistettua tuolla 300 kg/vrk (109,5 tonnia/vuosi) mitoitussarvolla vain noin 55 tonnia vuodessa. Tämä on vain noin 1% siitä kokonaistypimäärästä (5870 tonnia/vuosi) millä yksinomaan Kemijoki kuormittaa Perämerta vuosittain.

Peurasaaren uuden puhdistamon mitoitussarvo kokonaistypelle on todennäköisesti isompi kuin toteutuva kuormitusarvo. Jos Peurasaaren uuden puhdistamon kokonaistypipäästö Perämereen olisi nykyisen puhdistamon suuruinen eli 159 kg/vrk (58 tonnia/vuosi), niin laitosmainen typenpoisto 50%:n typpireduktiolla vähentäisi mereen päätyvää typpi-kuormitusta vain 29 tonnia vuodessa. Tämä on vain 0,5 % siitä mitä Kemijoki yksinomaan kuormittaa Perämerta vuosittain.

Ympäristölupapäätöksen (kpl. 2.3.2.11, Merenhoidon toimenpideohjelma, sivu 34) mukaan Perämeren kokonaiskuormitus vuositason on nykyään typen osalta 33 600 tonnia, josta ihmistoiminnasta aiheutuva kuormitus on 17 700 tonnia ja luonnonhuuhtouma mereen 15 900 tonnia (typpi).

Jos Peurasaaren uuden jätevedenpuhdistamon typpireduktiot olisivat Lakeuden keskuspuhdistamo Oy:n Kempeleen laitoksen mukaisia (-50 % tai -70 %) ja ne suhteutetaan Perämeren kokonaistypikuormitukseen (33 600 tonnia/vuosi), vähenisi mitoitussarvolla (300 kg/vrk = 109,5 tonnia/vuosi) laskettu Perämeren typpikuormitus laitosmaisen typenpoistolaitoksen ansiosta minimaaliset 55 tonnia tai 77 tonnia

Lupajaosto
Kaupunginhallitus

§ 69

20.08.2026

31.08.2026

vuodessa, mikä on vastaavasti vain noin 0,2 % Perämeren kokonaistyyppikuormituksesta.

Aiheellisesti voidaan kysyä, onko tuollaiset typpireduktiot omaava typenpoistolaitos, joka vaatii miljoonainvestoinnin (n. 5 miljoonaa euroa) ja suuret vuosittaiset käyttökulut (noin 132000 eur/vuosi), enää taloudellisesti perusteltu kun Peurasaaren uusi puhdistamo tulisi sijaitsemaan Perämeren pohjukassa, jonka limnologia ja vesiekologia ei edellytä laitosmaista typenpoistoa, sillä merialue on selvästi fosforirajoitteinen.

Ympäristöluvituksessa lupamääräyksillä asetetaan laitoskohtaiset vaatimukset jätevesien käsittelystä. Käsittelyn minimivaatimuksista on säädetty yhdyskuntajätevesistä annetussa valtioneuvoston asetuksessa (888/2006). **Typpeä on asetuksen 4 §:n mukaan poistettava silloin, kun tyyppikuorman vähentämisellä voidaan parantaa vesien tilaa.**

Nyt valituksen kohteena olevan lupa- ja valvontaviraston ympäristölupapäätöksen kappaleen 2.3.2.5 (Purkuvesistön minimiravinnetarkastelu, sivu 30) mukaan fosfori ja typpi ovat perustuotannon välttämättömiä tarveaineita. Jos tuotantoa ei rajoita muut tekijät, muodostuu rajoittavaksi ravinteeksi toinen tai molemmat pääravinteista.

Vapaana vedessä liuenneena olevat epäorgaaniset ravinteet fosfaattifosfori, nitraatti- ja ammoniumtyppi ovat leville suoraan käyttökelpoisia. Ravinnesuhteen ohella pitää kiinnittää huomiota myös itse pitoisuustasoihin. Ravinteen kulumisen loppuun tai lähes loppuun on selvä osoitus sen rajoittavuudesta. Toisaalta suurilla pitoisuuksilla on todennäköistä, että tuotanto ei ole lainkaan ravinnerajoitteista.

Merialueella tärkeä perustuotantoa ylläpitävä tekijä on ravinteiden sitoutuminen biomassaan ja vapautuminen orgaanisen aineen hajotessa. Mikäli epäorgaanisten ravinteiden pitoisuustaso on alhainen, sitoutuminen tapahtuu hyvin nopeasti, jolloin epäorgaanisten ravinteiden pitoisuustaso ei nouse. Perustuotanto säilyy kuitenkin korkeammalla tasolla kuin, jos ravinteiden kiertoa ei tapahtuisi.

Kokonaisravinnesuhteen (kok.N/kok.P) ollessa yli 17, voidaan ajatella fosforin olevan levänkasvua rajoittava tekijä. Tämä tarkoittaa sitä, että fosforin lisääntyminen kasvukaudella voi lisätä herkästi perustuotannon (kasviplanktonin) määrää.

Kemi-Simo ulko-vesimuodostuman kokonaisravinnesuhde on noin 30, Ajos sisä-vesimuodostuman 21, Maksniemi sisä-vesimuodostuman 28 ja Kemi sisä-vesimuodostuman noin 23. Näiden lukujen mukaan voidaan siis todeta, että Perämeren rannikko on fosforirajoitteinen, eli fosfori on ravinne, joka rajoittaa perustuotantoa.

Perämeri on voimakkaasti fosforirajoitteinen. Havaintopaikalla Perämeri KE 2, kokonaisravinnesuhteeksi saatiin vuosien 2023–2024 keskiarvona 17. Havaintopaikalla Perämeri KE1, kokonaisravinnesuhde oli vuosien 2020–2024 keskiarvona 22 ja havaintopaikalla Perämeri KE3 vastaavasti 24.

Lupajaosto
Kaupunginhallitus

§ 69

20.08.2026

31.08.2026

Mineraaliravannesuhde ($\text{NH}_4\text{-N} + \text{NO-N/PO}_4\text{-P}$) kuvaa leville välittömästi käyttökelpoisten ravinteiden suhdetta, ja sen katsotaan olevan kokonaisravannesuhdetta herkempi ravinteiden rajoittavuuden kuvaaja. Jos mineraaliravannesuhde on säännöllisesti yli 12, fosforin katsotaan rajoittavan levätuotantoa. Kun suhde on alle viisi, typpi on todennäköinen minimiravinne. Mikäli suhde on 5-12, molemmat ravinteet ovat potentiaalisia minimiravinteita.

Havaintopaikalla Perämeri KE2 mineraaliravannesuhdetta ei voitu määrittää aineiston puuttumisen takia, havaintopaikalla Perämeri KE1 mineraaliravannesuhde oli vuosien 2020–2024 keskiarvona 19 ja havaintopaikalla Perämeri KE3, se oli 16.

Vaihtoehtoisella purkupaikalla KE32 kokonaisravannesuhde on keskimäärin 32 ja mineraaliravannesuhde 25 vuoden 2022 vedenlaatutulosten mukaan. Kyseiset arvot viittaavat selvään fosforirajoitteisuuteen.

Kaikki mittaukset tarkastelluilla havaintopaikoilla viittaavat selkeään fosforirajoitteisuuteen.

Luontaisesta vedenvaihdosta johtuen varsinkin Perämerellä tapahtuu tehokasta vedenvaihtoa, jonka johdosta veden typpipitoisuus ja typpi-fosfori-suhde pysynee typenpoistosta huolimatta likipitään nykyisellä tasolla. Tämän mukaisesti investointi laitosmaiseen typenpoiston menettäisi Peurasaaren uudessa jätevedenpuhdistamossa merkityksensä.

Nyt valituksen kohteena olevassa ympäristölupapäätöksessä (kpl 3.3.1; Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto; sivu 66) todetaan ELY-keskuksen lausumana että Kemin edustan rannikko oli vesienhoidon kolmannella suunnittelukaudella vuosien 2012–2017 seuranta-aineiston perusteella tyydyttävässä ekologisessa tilassa. Ajos sisä-vesimuodostumassa kokonaisfosforin ja kokonaistypen pitoisuudet sekä klorofylli-a pitoisuus kuvastivat jopa välttävää tilaa.

ELY-keskus toteaa lisäksi, että viime vuosina Kemin edustalle kohdistuva ravinnekuormitus on vähentynyt mm. Stora Enso Veitsiluoto Oy:n sellutehtaan toiminnan lopettamisen johdosta vuonna 2021, mikä näkyy myös ravinnepitoisuuksien pienenemisenä Kemin edustan tarkkailun havaintopaikoilla.

ELY-keskus toteaa myös, että vesienhoidon 4. kauden alustavan luokittelun perusteella Ajos sisä-vesimuodostuman kokonaistypen keskipitoisuus ($337 \mu\text{g/l}$) kuvastaa hyvää tilaa ollen kuitenkin lähellä hyvä/tyydyttävä-rajaa ($340 \mu\text{g/l}$). Kemi-Simo ulko-vesimuodostumassa kokonaistypen pitoisuus on laskenut vesienhoidon 3. kauden keskipitoisuudesta $306 \mu\text{g/l}$ (hyvä tila) 4. kaudella tasolle $264 \mu\text{g/l}$ (erinomainen tila).

Edellä esitetyn perusteella, joka on siis esitetty valituksen alaisessa ympäristölupapäätöksessä, voidaan tehdä yksiselitteisesti johtopäätös, että lupa- ja valvontaviraston toiminnanharjoittajalle antama määräys laitosmaisesta typenpoistovelvoitteesta ei perustu

Lupajaosto
Kaupunginhallitus

§ 69

20.08.2026

31.08.2026

ainakaan Perämeren vesialueen tilaan, limnologiaan eikä vesiekologiaan. Määräys laitospolisesta typenpoistovelvoitteesta ei ole missään muodossa linjassa valtioneuvoston asetuksen (888/2006) 4 §:n kanssa, jonka mukaan typpeä on poistettava silloin, kun typpikuorman vähentämisellä voidaan parantaa vesien tilaa.

Jos laitospolinen typenpoistovelvoite jäisi voimaan, olisi investoinnin vaatima rahamäärä ja vuosittaiset käyttökustannukset pois muista Oulun Energia Kenve Oy:n jätevesien käsittelyyn tarvittavista kohteista. Ensisijaisen tärkeää olisi tulevinakin vuosina huolehtia Kemin kaupungin alueella olevista jätevesiverkostoista ja pystyä peruskorjaamaan niitä, samoin kuin laajentamaan jätevesiverkostoa nykyisestä.

Jos lupamääräys nro 6 jäisi voimaan nykyisenlaisena eli muodossa, jossa kokonaistypen poistotehokkuudelle ja jäännöspitoisuudelle määrätty raja-arvo mereen johdettavassa jätevedessä koskevat myös häiriö- ja poikkeustilanteita, pitäisi häiriö- ja poikkeustilanteiden päästöt pystyä kompensoimaan laitoksen muuna toiminta-aikana. Tämä asettaisi laitoksen jopa mahdottomaan tilanteeseen kompensaation näkökulmasta sillä häiriö- ja poikkeustilanne yleensä johtuu toiminnanharjoittajasta riippumattomasta syystä kuten jonkin laitteen äkillisestä vikaantumisesta, mekaanisesta rikkoutumisesta tai muusta syystä. Häiriö- ja poikkeustilanteen ollessa riittävän vakava tai pitkäaikainen, päästöjen kompensaatio on käytännössä mahdotonta.

Miksi Oulun Energia Kenve Oy Peurasaaren uusi jätevedenpuhdistamo asetetaan lupa- ja valvontaviraston päätöksellä erilaiseen asemaan kuin paikallisen metsäteollisuuslaitoksen jätevedenpuhdistamo häiriö- ja poikkeustilanteiden osalta, jonka ympäristölupapäätöksessä (nro 164/2020; PSAVI/7988/2019; annettu 18.12.2020) raja-arvot eivät koske häiriö- ja poikkeustilanteita.

YHTEENVETO JA LISÄKOMMENTIT:

Kaiken edellä esitetyn johdosta Vaasan hallinto-oikeuden tulisi kumota lupa- ja valvontaviraston Oulun Energia Kenve Oy:lle antaman ympäristölupapäätös nro 176/202 ainakin lupamääräyksen nro 1 siltä osalta, mikä koskee Peurasaaren uuden jätevedenpuhdistamon varustamista laitospolisella typenpoistolla.

Vaasan hallinto-oikeuden tulisi kumota myös lupamääräyksessä nro 6 määrätty kokonaistypen poistotehokkuus vähintään 70 % vuosikeskiarvona laskettuna, samoin kuin kyseisessä lupamääräyksessä oleva kokonaistypen jäännöspitoisuus enintään 15 mg/l, jossa molemmat raja-arvot on koskevat myös häiriö- ja poikkeustilanteita.

Onko lupamääräyksessä nro 6 määrätty jätevedenpuhdistamolta vesistöön johdettavan jäteveden kokonaistypen poistotehokkuus vähintään 70 % vuosikeskiarvona laskettuna ylipäättänsä saavutettavissa? Sama koskee myös vesistöön johdettavan kokonaistypen jäännöspitoisuutta enintään 15 mg/l.

Lupajaosto
Kaupunginhallitus

§ 69

20.08.2026
31.08.2026

Onko lupa- ja valvontavirastolla ollut ympäristölupapäätöstä tehdessään varmuus siitä, että on saatavissa kaupallisia yhdyskuntajäteveden puhdistamoita jotka kykenevät saavuttamaan tällaiset puhdistulokset, kun jätevedet ovat Suomessa enimmän osan vuotta kylmiä?

Tutkimuskirjallisuuden mukaan on yleisesti tiedossa, että typen biologinen poisto yhdyskuntajätevesistä heikkenee voimakkaasti tai pysähtyy lähes kokonaan, kun jäteveden lämpötila laskee alle +12 asteen. Muistutuksena Lakeuden keskuspuhdistamo Oy Kempeleen laitoksen puhdistamo, joka yhtiön internet-sivujen mukaan kykenee poistamaan tuestä vuositasolla vain noin 50 % ja vain kesäisin yli 70 %.

Tämän vuoksi Suomessa on ympäristölupapäätöksiä kunnallisille jätevedenpuhdistamoille (mm. Vaasan Vesi Oy:n Pättin jätevedenpuhdistamo; Vaasa), joissa typenpoistoteho lasketaan vuosikeskiarvona ja vain siltä ajalta, jona tulevan jäteveden lämpötila on yli 12 °C.

Jos lupamääräystä nro 6 ei kumota typen osalta kokonaisuutena, tulisi Vaasan hallinto-oikeuden muuttaa lupamääräystä kuitenkin siten, että

- typenpoistoteho lasketaan vuosikeskiarvona ja vain siltä ajalta, jona tulevan jäteveden lämpötila on yli 12 °C, ja että
- kokonaistypen poistotehokkuudelle ja jäännöspitoisuudelle määrätyt raja-arvot mereen johdettavassa jätevedessä eivät koskisi häiriö- ja poikkeustilanteita.

Ylimoitettut puhdistusvaatimukset, joita ei voida saavuttaa, aiheuttavat toiminnanharjoittajalla jatkuvaa raportointivelvoitetta ympäristöviranomaisille ja johtavat lopulta ympäristöluvan muutoshakemukseen lupaehtojen määräysten muuttamiseksi. Tämän johdosta ylimitoitettut puhdistusvaatimukset eivät ole järkeviä.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotus. Pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta kokouksessa.

Kaupunginhallitus 31.08.2026
253/00.04.01/2026

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus yhtyy lupa-jaoston lausuntoon ja saattaa sen edelleen lausuntonaan Vaasan hallinto-oikeudelle.

Päätös

Liitteet

- 12 Valitus Vaasa hallinto-oikeus Peurasaaren jätevedenpuhdistamo ympäristölupa 28.5.2026
- 13 Valituksen täydennys Vaasa hallinto-oikeus 30.6.2026

Lupajaosto
Kaupunginhallitus

§ 72

20.08.2026
31.08.2026

253

Vastine Vaasan hallinto-oikeudelle Stora Enso Veitsiluoto Oy:n valitukseen koskien Lupa- ja valvontaviraston 19.5.2026 antamaa ympäristölupapäätöstä nro 231/2026 (Dnro 782/03.04.04.19/2026)

Lupajaosto 20.08.2026 § 72

Valmistelu

Ympäristöpäällikkö Risto Pöykiö

Lupa- ja valvontavirasto myönsi Stora Enso Veitsiluoto Oy:lle ympäristöluvan 19.5.2026 (päätös 231/2026; LVV-U/18952/2026) (ks. Lupajaosto 18.06.2026 § 56).

Stora Enso Veitsiluoto Oy on jättänyt Vaasan hallinto-oikeudelle valituksen ympäristölupapäätöksestä.

Liitteenä on valitus.

Vaasan hallinto-oikeus pyytää valituksesta vastinetta Kemin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta (Lupajaosto) ja Kemin kaupungilta (kaupunginhallitus).

Vastine pyydetään toimittamaan Vaasan hallinto-oikeudelle viimeistään 28.8.2026 ensisijaisesti sähköisenä (vaasa.hao@oikeus.fi) tai toissijaisesti postitse.

Kokousaikatauluista johtuen Kemin kaupunki (kaupunginhallitus) on saanut lisää aikaa lausunnon antoon **4.9.2026 saakka**.

Vastineessa pyydetään ilmoittamaan diaarinumero 782/03.04.04.19/2026.

Esittelijä

Ympäristöpäällikkö Risto Pöykiö

Päätösehdotus

Kemin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toimiva lupajaosto toteaa Vaasan hallinto-oikeudelle, että se ei anna vastinetta valitukseen.

Lupajaosto esittää lausuntonaan kaupunginhallitukselle, että se ei antaisi valituksen vastinetta.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotus. Pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta kokouksessa.

Lupajaosto § 72
Kaupunginhallitus

20.08.2026
31.08.2026

Kaupunginhallitus 31.08.2026
406/11.01.00/2026

Esittelijä Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus Kaupunginhallitus yhtyy lupa-jaoston päätökseen ja päättää olla antamatta lausuntoa Vaasan hallinto-oikeudelle.

Päätös

Kaupunginhallitus

31.08.2026

254

Kohti ilmastokestävää Lappia -hanke

Kaupunginhallitus 31.08.2026

437/00.01.05/2026

Valmistelu

Hallinto- ja kehitysjohtaja Jukka Vilen 27.8.2026

Lapin liitto valmistelee Kohti ilmastokestävää Lappia -hanketta, jonka tavoitteena on käynnistää Lapin ilmasto- ja energiastrategian toimeenpano sekä tukea kuntia ilmastomuutoksen hillinnässä ja siihen sopeutumisessa.

Hankkeessa kehitetään maakunnallista ilmastotyön seurantaan, otetaan käyttöön Ilmastovahti-palvelu, vahvistetaan ilmastoviestintää ja osallisuutta sekä tarjotaan kunnille neuvontaa ja käytännön tukea ilmastotoimien toteuttamiseen.

Kuntien kannalta hankkeen keskeisiä toimenpiteitä ovat ilmastotoimien tunnistamisen ja seurannan tukeminen, Ilmastovahti-palvelun käyttöönotto sekä neuvonta ja sparraus päästövähennys- ja sopeutumistoimissa. Hankkeen Lapin liiton osuuden kokonaisbudjetti on 461 894 euroa, josta EU-rahoituksen osuus on 369 515 euroa. Kuntien yhteenlaskettu rahoitusosuus on 50 000 euroa.

Kemin kaupungin rahoitusosuus on 2500 euroa vuodessa, joka katetaan Kh käyttöön tililtä.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää, että Kemin kaupunki osallistuu Kohti ilmastokestävää Lappia -hankkeeseen.

Päätös

Liitteet

15 Kohti ilmastokestävää Lappia

Kaupunginhallitus

31.08.2026

255

Tiedoksi saatettavat

Kaupunginhallitus 31.08.2026

Saapuneet päätökset

Saapuneet kirjeet

42/00.01.01/2026**Yleiskirje 7, 9.7.2026, Juha Myllymäki ja Eeva-Riitta Högnäs
Hankintalain muutoksen toimeenpano kunnissa**

Hankintalain (1397/2016) muutos (519/2026) astui voimaan 18.6.2026. Kyseessä ei ole hankintalain kokonaisuudistus, vaan muutos perustuu hallitusohjelmaan. Lain keskeisimpiä sisällöllisiä uudistuksia ovat sidosyksiköiden omistukseen liittyvän vähimmäisomistusvaatimuksen lisäys sekä menettelyllinen panostus hankinnan valmisteluun.

Tässä yleiskirjeessä ja sen liitteessä käsitellään keskeisimpiä hankintalain muutoksia ensisijaisesti kunnan näkökulmasta. Yleiskirje on lähetetty kaikkien Manner-Suomen kuntien kirjaamoihin ja se pyydetään toimittamaan edelleen kunnan johdolle sekä konserni- ja omistajaohjauksesta ja hankinnoista vastaaville asiantuntijoille.

Muutoksen keskeiset vaikutukset kunnille

1. Kunnan tulee tarkastella omistusosuutensa yhtiöissä, joilta se tekee sidosyksikköhankintoja kilpailuttamatta. Jos kunta omistaa alle 10 % yhtiöstä, se ei 1.7.2027 alkaen saa tehdä yhtiöltä hankintoja. Hankinnat on järjestettävä muilla tavoin. Kunnan tulee edelleen varmistaa, että sillä on yksinomainen tai yhteinen määräysvalta sidosyksikköön, jolta se tekee hankintoja.
2. Kunnan on suositeltavaa painottaa hankintojen valmistelussa markkinakartoitusten tekemistä jatkossa. Markkinakartoituksessa on hyvä ottaa huomioon pk-yritysten tarjoamismahdollisuudet. Jos kunta ei ole tehnyt markkinakartoitusta, valittajan on mahdollista valittaa EU-hankinnassa tehdyistä valinnoista osiin jakamisessa, tai jos hankinnassa saadaan vain yksi tarjous.
3. Kilpailu- ja kuluttajaviraston suorahankintavalvontaa vahvistetaan kansallisissa urakkahankinnoissa (arvo 150000–5,4 miljoonaa euroa).
4. Kunnan tulee jatkossa tehdä jälki-ilmoitus myös kansallisissa hankinnoissa.

42/00.01.01/2026**Yleiskirje 8/2026, 25.8.2026, Ida Sulin ja Heli Hänninen
Arkistointilaki 529/2026**

Arkistolaki uudistuu ja uusi arkistointilaki (529/2026) on 1.7.2026 alkaen korvannut aiemmin voimassa olleen arkistolain (837/1994). Myös julkisen hallinnon tiedonhallintalakia (906/2019) muutetaan ja uutta säännöstä tiedonhallintamallin sisällöstä sovelletaan 1.1.2028 alkaen.

Uusi arkistointilaki päivittää arkistointia vastaamaan digitaalista tiedonhallintaa julkishallinnossa. Sen tavoitteena on yhdenmukaistaa arkistointia koskevat käsitteet ja soveltamisalan julkisuuslain ja tiedonhallintalain kanssa sekä selkeyttää tietosuojalainsäädännön soveltamista tilanteissa, joissa henkilötietoja käsitellään yleisen edun mukaisessa arkistointitarkoituksessa.

Laki tuo arkistoitavien asiakirjojen ja tietoaineistojen arkistollisen arvon määrittämisen perusteet ja menettelyn lain tasolle sekä mahdollistaa sähköisten tietoaineistojen laajemman siirtämisen arkistoon. Kansallisarkiston toimivaltaa vahvistetaan.

Uusi arkistointilaki mahdollistaa lisäksi geneettisiä tietoja sisältävien viranomaisaineistojen käsittelyn arkistointitarkoituksessa tietyin poikkeuksin kansallisen tietosuojalain rajoituksista.

Arkistointilakiin on myös sisällytetty säännökset kansallisesta arkistotietovarannosta, joka kokoaa Kansallisarkiston hallussa olevat arkistoidut asiakirjat ja tietoaineistot. Viranomaiset voivat siirtää arkistoitavat aineistot tähän tietovarantoon jo niiden säilytysajan aikana.

42/00.01.01/2026**Yleiskirje 9/2026, 1.5.2026, Sami Niemi, Ida Sulin
Hautaustoimilain toimeenpano kunnissa**

Yleiskirjeessä käsitellään hautaustoimilain (457/2003) 23 §:ssä säädettyä kunnan vastuuta omaisettomien vainajien hautausjärjestelyistä tilanteissa, joissa vainajan hautaamisesta eivät huolehdi omaiset, perilliset tai muut läheiset. Lisäksi ohjeistuksessa kuvataan menettelytavat sukuselvityksen hankkimiseksi, kuolinpesän selvittämiseksi sekä tarvittavien viranomaisilmoitusten tekemiseksi.

Ohjeistuksen tarkoituksena on varmistaa, että hautaaminen järjestyy lain mukaisesti kaikissa tilanteissa sekä selkeyttää kuntien ja hyvinvointialueiden välistä vastuunjakoa. Samalla siinä täsmennetään, miten hautauskustannukset katetaan ensisijaisesti kuolinpesän varoista tai tarvittaessa hyvinvointialueen myöntämällä täydentävällä toimeentulotuella.

Kaupunginhallitus

31.08.2026

Tiedoksi saapuneet asiat

33/07.02.02/2026**Kutsu Outokumpu Kemin kaivoksen naapuripäiville 10.9.2026**

Torstai 10.9.2026

aika 14-17

paikka Kemin kaivos pääportti

Kutsu liitteenä.**Esittelijä**

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Kaupunginhallitus

31.08.2026

256

Kaupunginhallitukselle saapuneet pöytäkirjat

Kaupunginhallitus 31.08.2026

Kaupunginhallitukselle on saapunut seuraavat pöytäkirjat:

Meri-Lapin musiikkitoimen yhteislautakunta	18.8.2026
Ympäristölautakunta	18.8.2026
Elinvoimalautakunta	19.8.2026

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Merkitään tiedoksi ja ilmoitetaan lautakunnille, ettei kaupunginhallitus KunL:n 92 §:n ja hallintosäännön 24 §:n nojalla vaadi pöytäkirjassa mainittujen päätösten ottamista kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Päätös

Kaupunginhallitus

31.08.2026

257

Vireillä olevia ajankohtaisia asioita

Kaupunginhallitus 31.08.2026

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja kertoo vireillä olevista ajankohtaisista asioista.

Päätös